

Nemzetpolitikai összefoglaló

2020. 45. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Együttműködik a Rákóczi Szövetség és a Békéscsabai Szakképzési Centrum

Együttműködési megállapodást írt alá pénteken a Rákóczi Szövetség és a Békéscsabai Szakképzési Centrum (BSZC) a békéscsabai Nemes Tihamér Technikum és Kollégiumban, ahol II. Rákóczi Ferenc tiszteletére mellszobrot avattak, és a nemzeti összetartozást szimbolizáló emlékfát ültettek el. Szili Katalin, a határon túli autonómiaügyekért felelős miniszterelnöki megbízott beszédében hangsúlyozta: a hazafiasság és a hazaszeretet a kulcsa a jövőnek, csak így tud a világ magyarsága a következő száz évben is „valóban egy nemzetként együttműködni”. A Rákóczi Szövetség ezt a célt segít elérni – húzta alá. A magyarság szabadságszerető, hitében erős, tenni akaró nép - mondta, hozzátéve, hogy a trianoni békeszerződés után száz évvel, a nemzeti összetartozás évében a legfontosabb, hogy „meghaladjuk a 20. századot, új jövőt teremtsünk”. Európának is újra kell definiálnia magát, újra kell fogalmaznia jövőjét – jegyezte meg. A Túri Török Tibor szobrászművész által készített II. Rákóczi Ferenc-mellszoborról szólva a miniszterelnöki megbízott azt mondta, intse arra a technikumban tanuló több mint hétszáz diákot, hogy „maradjon mindig magyar és vigyázzon a nemzetre”.

Írásban is rögzítette választási együttműködését az RMDSZ és az EMSZ

Írásban is rögzítette megegyezését az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Szövetség: Kelemen Hunor szövetségi elnök és Mezei János, az EMSZ társelnöke megállapodást írt alá hétfőn az erdélyi magyar közösség országos ügyeinek összehangolt képviselője és a parlamenti választásokon való együttműködés érdekében – számolt be közleményében az RMDSZ. A megállapodás leszögezi: az RMDSZ és az EMSZ közösen indul a 2020. december 6-án esedékes parlamenti választásokon, aminek értelmében az RMDSZ képviselőházi jelöltlistáin két befutónak számító helyet biztosít az EMSZ Országos Bizottsága által kijelölt személyeknek. „Ránk, magyarokra jellemző, hogy könnyen vitába keveredünk. Összeszólalkozunk, egymás orra alá dörgöljük a hibáinkat, majd a végsőkig kitartunk az igazunk mellett. Ám ránk, magyarokra jellemző az is, hogy nehéz időkben összefogunk. Így van ez a politikában is: egy-egy településen vitázunk és versenyezzünk, de a parlamentben egyet akarunk: legyen erős képviselője a magyaroknak. (...) December 6-án, aki az RMDSZ listáira szavaz, az a magyar egységet, az összefogás jelöltjeit támogatja” – idézte Kelemen Hunort az RMDSZ közleménye.

Aláírásgyűjtés a nemzeti régiók védelmében: néhány nap maradt a határidőig

Folyamatos diplomáciai erőfeszítés és háttérmunka zajlik azért, hogy a november 7-i meghosszabbított határidőig meglegyen a támogató aláírások még hiányzó mennyisége a Székely Nemzeti Tanács által a nemzeti régiók védelmében indított európai polgári kezdeményezéshez – mondta el a Maszolnak Izsák Balázs, az SZNT elnöke. A mozgalom vezetője szerint állandóan követik az aláírások száma szerinti első tíz országban a támogatók alakulását, a naponta változó eredményeket mindig kiteszik az SZNT magyar és angol nyelvű közösségi oldalára, ez utóbbit a célországokban fizetett hirdetésekkel juttatják el „a szövetségeseikhez”. „Abban bízom, hogy ha május első hetében sikerült 700 ezer aláírást egy hét alatt összegyűjteni, akkor a hátralévő tíz napban is talán sikerül pár tízezet, ez a minimum” – nyilatkozta a Maszolnak Izsák Balázs. Hozzátette: jelenleg magan sem tudja megmondani, mi lesz a végeredmény. „Folyamatos a diplomáciai erőfeszítés, a háttérlevezés, és a hirdetéseknek más-más a társadalmi fogadtatása minden országban. Pillanatnyilag az első helyen Spanyolország van 37,74 százalékkal, az utolsón Horvátország áll 7,22 százalékkal” – magyarázta.

Soós Zoltán: új lapot nyitottunk Marosvásárhely történelmében

Hétfő délben a marosvásárhelyi városháza tanácstermében letette a hivatali esküt Soós Zoltán polgármester, valamint a 23 fős képviselőtestület 21 tagja. Soós Zoltán székfoglaló beszédében kiemelte: új lapot nyitottak Marosvásárhely történelmében, de a testületen múlik, hogy ez „egy rövid lábjegyzet lesz vagy egy egész fejezet”. Hangsúlyozta, szeptember 27-én „nem egy párt vagy ideológia nyerte ezt a választást, hanem a változásba vetett hit”. „Nagy dologra vállalkoztunk mindannyian, akik Marosvásárhelyt mától vezetni fogjuk. Képesek vagyunk arra, hogy új szemléletet hozzunk, hogy Marosvásárhelyt visszavezessük a tisztességes politika útjára és a fejlődés pályájára állítsuk” – üzent Soós Zoltán a vásárhelyieknek. Kijelentette: „egy várost kell győzelemre vinni, azt a közösséget, amelyet Marosvásárhelynek hívnak”. Az új polgármester ismételten elmondta azt, amit a választások éjszakáján, a győzelmi beszédében hangsúlyozott. „A város nem magyar kézbe került, hanem a vásárhelyiek kezébe. Megmondtam, hogy minden vásárhelyi polgármestere leszek. Ez nem kampányígéret volt, hanem politikám alappillére. Kezet nyújtok mindenkinek, aki a változásra, de nem rám szavazott, mert úgy gondolta, hogy magyar emberre nem szavazhat. Egy platformon állunk, változást akarunk” – fogalmazott Soós Zoltán. A polgármester szerint 2020. október 26-án pont kerül „mindarra, ami a mesterségesen fenntartott látszat ellenére megfojtotta a várost, annak közéletét”.

Letette hivatali esküjét Szatmárnémeti régi-új polgármestere

Egy hónappal a helyhatósági választások után tette le hivatali esküjét Szatmárnémeti régi-új polgármestere, a választásokat fölényes többséggel megnyerő Kereskényi Gábor és a városi tanácsosok. „Egy újabb mandátum első napján vagyunk, amikor a városi tanács tagjaival egy új fejezetet nyitunk Szatmárnémeti történelmében. Köszönöm a támogatást a szatmáriaknak, büszke vagyok arra, hogy megtiszteltek a bizalmukkal. Ígérem, hogy a következő négy évben is minden szatmárnémeti polgármestere leszek, és kollégáimmal mindent megteszünk azért, hogy azok a tervezett és megígért beruházások, amelyek Szatmárnémeti fejlődését garantálják, megvalósuljanak ez előttünk álló négy évben” – fogalmazott beiktatását követően Kereskényi Gábor. Hozzátette: „Tudom, hogy nem vagyunk egyformák, nem minden esetben értünk majd egyet, de azt kérem önöktől, ha a városunk jövőjéről van szó, tegyük félre és a személyes és politikai érdekeinket, és közösen dolgozzunk Szatmárnémeti fejlődéséért. Szeptember 27-én a szatmáriak megmutatták: olyan vezetőket akarnak a közösség élére, akik építeni, nem pedig rombolni akarnak.”

Tokár Géza felvidéki politológus kapta idén a Lőrincz Csaba-díjat

Tokár Géza politológus, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának szóvivője kapta idén a Kisebbségért - Pro Minoritate Alapítvány Lőrincz Csaba-díját. A kiemelkedő nemzetpolitikai tevékenységéért adható elismerés átadásán a Petőfi Irodalmi Múzeumban tartott szerdai ünnepségen az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke a díjazott tevékenységére is utalva azt hangoztatta, hogy az elmúlt évtizedben a nemzetpolitika szakpolitikává vált. Tokár Géza egyebek mellett szerepet vállalt az MKP és a Híd párt, valamint a kerekasztal között megszülető Szlovákiai Magyar Alapdokumentum kidolgozásában és aláírásában, a kisiskolák tervezett bezárása ellen indított magyar aktivitások megszületésében és összehangolásában, a Malina Hedviggel való bánásmód kapcsán született tüntetés megszervezésében – áll egyebek mellett a díjátadásra kiadott ismertetőben. Németh Zsolt a felvidéki díjazott kapcsán arról beszélt, hogy a szlovákok az elmúlt időszakban sikeresek voltak és „Szlovákia alapvetően sikeres ország”. Szerinte ennek a helyzetnek számos előnye is van a felvidéki magyarok számára, hiszen könnyű egy sikeres ország részeként a szülőföldön otthon maradni, ugyanakkor ennek veszélye is van; az asszimiláció. „Az asszimiláció mindaddig durván fogja tizedelni a felvidéki magyarokat, amíg saját szemükben saját közösségük és Magyarország nem lesz legalább annyira sikeres, mint a szlovák többség, illetve Szlovákia maga. Ez nagyon magasra helyezett léc, de a megmaradáshoz ezt kell megugrani, sikertörténetté kell tenni a felvidéki magyarságot, sikeres közösséggé egy sikeres országban” – mondta. Hozzátette: ebben kívánják támogatni őket, és ezért van szükség olyan elkötelezett fiatal vezetőkre, mint a mostani díjazott, Tokár Géza.

Megszavazta a szerb parlament az új kormányt

Megszavazta az Ana Brnabics vezette új szerb kormányt a belgrádi parlament szerdán. A 250 fős szerb törvényhozásban – annak ellenére, hogy összesen hat ellenzéki képviselő van – ötórás vitát követően a jelen lévő 232 képviselő közül 227 biztosította támogatásáról és 5 ellenezte a jobbközép Szerb Haladó Párt (SNS), a baloldali Szerbiai Szocialista Párt (SPS), a Győzelem Szerbiának lista gerincét adó jobbközép Szerb Patrióta Szövetség (SPAS), a legnagyobb délvidéki magyar párt, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ), valamint a bosnyák Igazság és Megbékélés Pártja (SPP) koalíciós kormányát. A Vajdasági Magyar Szövetség sem miniszteri, sem kormányalelnöki pozíciót nem kért a koalíciós tárgyalásokon, államtitkári szinten vesznek részt a Brnabics-kabinet munkájában. Ezzel kapcsolatban Pásztor István, a VMSZ elnöke korábban elmondta: szeretnék megőrizni az eddigi államtitkári tisztségeket az oktatási minisztériumban, az építésügyi tárcában, a mezőgazdasági, illetve az egészségügyi tárcában, emellett pedig szeretnék, ha államtitkáraik lennének az energiaügyi, a környezetvédelmi, az igazságügyi és a pénzügyminisztériumban.

Magyarország üdvözli a vajdaságiak kormányzati részvételét

Magyarország számár remek hír, hogy az eddigi kormányzó koalíció folytatja a munkáját Szerbiában, és még ennél is jobb hír, hogy számít a vajdasági magyarok részvételére a kormányzatban – hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter csütörtökön Belgrádban. Hozzátette: a vajdasági magyarok részvétele a kormányban biztosítja azt, hogy a helyi magyarság véleménye továbbra is számítson, amikor Szerbia jövőjéről van szó. Az a tény, hogy a vajdasági magyarok továbbra is részét képezik a kormányzó koalíciónak, kiváló lehetőséget biztosít arra, hogy a két ország gazdasági, kereskedelmi, energetikai és migráció elleni együttműködése a jövőben is szoros legyen – fűzte hozzá. Szijjártó Péter rámutatott, annak érdekében, hogy a magyarországi vállalatok minél jobban ki tudják használni az új világgazdasági korszak jelentette lehetőségeket és minél több külpiazi lehetőségre tegyenek szert, a magyar kormány kilenc magyar vállalat szerbiai beruházását finanszírozza összesen kilencmilliárd forint értékben. Kifejtette: a támogatásnak köszönhetően a magyar cégek gyümölcsfeldolgozó üzemet, gyógyszeresomagoló üzemet, logisztikai központot, valamint acélszerkezeteket előállító gyárat fognak építeni Szerbiában, és ezáltal is növelik külső piaci lehetőségeiket, valamint újabb piaci pozíciókat foglalnak el, és hozzájárulnak a magyar gazdaság további növekedéséhez.

Megalakult a vajdasági tartományi parlament

Megalakult az új összetételű vajdasági tartományi képviselőház pénteken, házelnökké ismét Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnökét választották meg, aki az utóbbi nyolc évben is betöltötte ezt a tisztséget. A 120 képviselő közül százan szavaztak Pásztor István újraválasztására. Június 21-én parlamenti, vajdasági tartományi és önkormányzati választást tartottak Szerbiában. Mindhárom szinten a Szerb Haladó Párt (SNS) szerezte meg a legtöbb szavazatot. A 120 tagú vajdasági tartományi képviselőházban így a SNS-nek 76 képviselője lett. A második helyen a Szerbiai Szocialista Párt végzett, a szocialisták 13 politikusa ülhetett be pénteken a képviselői padsorokba. A harmadik legerősebb pártnak a VMSZ bizonyult, az eddigi hat helyett 11 politikusa képviselheti a magyarság érdekeit tartományi szinten a következő négy évben.

Megválasztották a parlamenti bizottságok elnökeit, a VMSZ egy elnöki és egy elnökhelyettesi posztot kapott

A szerb parlament képviselői hétfőn megválasztották a bizottsági elnököket és elnökhelyetteseket. A Vajdasági Magyar Szövetség képviselői közül Kovács Elvira bizottsági elnök, Fremond Árpád pedig elnökhelyettes lett. Az európai integrációval foglalkozó bizottság élére Kovács Elvira, a Vajdasági Magyar Szövetség képviselője került, helyettese pedig az Aleksandar Vučić – gyermekeinkért frakció politikusa, Dušica Stojković lett. A mezőgazdasági, erdő- és vízgazdálkodási bizottság vezetésével Marijan Rističevićet, az Aleksandar Vučić – gyermekeinkért frakció politikusát bízták meg, míg helyettese Fremond Árpád, a VMSZ képviselője.

Orbán Viktor: a Kárpátalján zajló fejlesztések tovább folytatódhatnak

Levélben gratulált Orbán Viktor miniszterelnök Brenzovics Lászlónak, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökének a szervezet hétvégi választási sikeréhez, kiemelve: az október 25-én megrendezett ukrajnai helyhatósági választásokon a kárpátaljai magyarság ismét megmutatta az összefogás erejét. „Úgy gondolom, hogy a mostani szavazáson megvédett, illetve újonnan megszerzett polgármesteri és képviselői mandátumok fontos garanciát jelentenek arra, hogy az elmúlt években Kárpátalján zajló fejlesztések tovább folytatódhatnak” – írta levelében Orbán Viktor. Hozzátette: „ezek az eredmények világosan megmutatták azt is, hogy a kárpátaljai magyarság büszke ezeréves gyökereire, és saját kezébe véve jövőjét meg is akar maradni saját szülőföldjén magyarnak.”

Potápi: történelmi győzelmet ért el a kárpátaljai magyarság az önkormányzati választásokon

Történelmi győzelemként értékelte Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára a hétvégi ukrainai önkormányzati választáson elért magyar eredményeket. Potápi Árpád János úgy fogalmazott: a legjobb kampány maga a munka, ez így volt Kárpátalján, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) esetében is. Kiemelte: több Kárpát-medencei területet érintettek idén a választások, és ahol a magyarság összefogott, ott nem maradt el a siker. Rámutatott: Ukrajnában az országos részvételi arány elég alacsony volt, valamivel több mint 37 százalék, ezt meghaladta a kárpátaljai részvétel, ami 41,25 százalékos volt. Enne oka, hogy Kárpátalja alapvetően nemzetiségi terület, és a KMKSZ jó mozgósítási munkát végzett. Kitért arra is: a kárpátaljai magyarságot kedvezőtlenül érintik az újonnan kialakított választókerületek, de a megváltozott körülményekhez jól tudott alkalmazkodni a magyarság. Tíz pártból nyolc került be a megyei tanácsba, köztük a KMKSZ, amely hozta a magyarság részarányát, így várhatóan nyolc képviselője lesz a megyei tanácsban. Az öt évvel ezelőtti történelmi sikert meg tudták ismételni. Külön gratulált Babják Zoltánnak, aki 72 százalékkal nyerte el a beregszászi városi kistérség polgármesteri székét.

Szijjártó: a kisebbségi ügyek nem tekinthetők belügynek

A kisebbségi ügyek nem tekinthetők belügynek egyetlen létező európai és nemzetközi jogszabály szerint sem – közölte Szijjártó Péter. A külgazdasági és külügyminiszter elmondta, hogy az ukrán külügyminisztérium bekérte a kijevi magyar nagykövetet, és azt a döntést hozta nyilvánosságra, hogy két magyar – valószínűleg kormányzati – tisztségviselőt ki akar tiltani Ukrajnából arra hivatkozva, hogy beleavatkoztak az ukrán belpolitikai folyamatokba. A miniszter azt mondta: nem tudja, mire gondoltak beleavatkozás alatt. Arra, hogy a magyar kormány ötven lélegeztetőgépet adományozott Ukrajnának a kárpátaljai kórházak fenntartásáért és a koronavírusos betegek ellátásáért, arra, hogy Magyarország az egyetlen, amely megengedi az ukrán állampolgároknak a tranzitállást Nyugat-Európa felé vagy arra, hogy magyar költségvetési forrásból finanszírozzák az egyik legszennyezettebb kárpátaljai folyó vízének tisztítását? – sorolta Szijjártó Péter. Szerinte a döntés „szánalmas és nonszensz”, amely azt üzeni, hogy Ukrajna lemondott az európai és euroatlanti integrációért tett eddigi erőfeszítéseiről, és arról, hogy Magyarország támogassa ebben. Szijjártó Péter kijelentette, hogy Magyarország továbbra is készen áll a jó szomszédi viszonyra és a párbeszédre, de az elmúlt időszak azt mutatja, hogy ez a szándék egyoldalú.

Kuleba: Ukrajna továbbra is kész a konstruktív párbeszédre Magyarországgal

Ukrajna készen áll a konstruktív együttműködés folytatására Magyarországgal a vitatott kérdések megoldása érdekében, annak ellenére, hogy magyar tisztségviselők agitációt folytattak az ukrainai helyhatósági választásokon – jelentette ki Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter. „E kirívó esetet nem tekintve, a diplomácia hosszú játék, és készek vagyunk tovább lépni a kapcsolatokban, de csak mindkét ország nemzeti érdekeinek tiszteletben tartásával. Azok, akik a viták fennmaradását akarják, a barikád túloldalán vannak, és mi határozottan ellenállunk minden olyan kísérletnek, amely megkérdőjelezi az ukrán szuverenitást” – hangsúlyozta a miniszter. Emlékeztetett arra, hogy az elmúlt évben sikerült helyreállítani a két ország közötti konstruktív együttműködést. Kiemelte, hogy Magyarország támogatta Ukrajna csatlakozását a NATO „kiszélesített lehetőségek” elnevezésű programjához. „Majd jöttek a helyhatósági választások, és sajnos, a magyar kollégák úgy döntöttek, hogy kampányolnak egy kicsit. Az ukrán jogszabályoknak megfelelően azonban az ilyen kampányok tiltottak. Többször figyelmeztettük erre magyar kollégáinkat, de sajnos nem hallgattak meg bennünket” – mondta Kuleba. Azzal összefüggésben, hogy Kijev megtiltotta a beutazást két magas rangú magyar tisztségviselőnek Ukrajnába, közölte, hogy bármely más országgal szemben ugyanilyen kemény válaszreakciójuk lett volna hasonló esetben.

Magyar szakember a Tudományos és Oktatási Minisztérium kisebbségekkel foglalkozó igazgatóságának élén

A zágrábi Tudományos és Oktatási Minisztériumban pár hónapja külön igazgatóság foglalkozik a nemzeti kisebbségekkel, melynek élére egy magyar szakembert neveztek ki Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumának elnöke személyében. Az igazgatóság feladata többek között a kisebbségek anyanyelven történő oktatásának biztosítása, a nemzetiségek oktatását érintő különböző projektek koordinálása és a tankönyvek fordítása is. Hatásköre nemcsak a magyar, hanem az országban élő valamennyi kisebbségre kiterjed. Az újonnan kinevezett megbízott igazgatónak nagy tapasztalata van ezen a területen, hiszen már hosszú ideje dolgozik a kisebbségi oktatásban. A kinevezésre megtiszteltetésként tekint, és igyekszik legjobb tudása szerint helytállni.